

861
Ent.

ENTOMOLOGISCHE BERICHTEN

MAANDBLAD UITGEGEVEN DOOR

DE NEDERLANDSE ENTOMOLOGISCHE VERENIGING

Deel 30	1 januari 1970	No. 1

Adres van de Redactie:

B. J. LEMPKE, Oude IJselstraat 12 III, Amsterdam 1010 — Nederland

INHOUD: G. Barendrecht: Dr. G. Kruseman „buiten dienst” (p. 1). — J. H. Stock: *Endeis flaccida* Calman, 1923, in Florida: a pycnogonid new to the Atlantic Ocean (p. 3). — C. A. W. Jeekel: Duizend- en miljoenenpoten (Chilopoda en Diplopoda) uit Friesland (p. 5). — Dr. Theowald: *Tipula* (*Vestiplex*) *intermixta* Riedel (Diptera, Tipulidae) (p. 7). — J. P. Duffels: The synonymy of *Diceropyga opercularis* (Walker) and *D. insularis* (Walker) with a description of *D. breddini* n. sp. (Homoptera, Cicadidae) (p. 9). — H. Overbeek: A record of *Gomphus graslini* Rambur, 1842 (Odonata) from Spain (p. 16). — Willem N. Ellis: *Proisotoma filifera* Denis in Holland, with a note on its classification (Collembola, Isotomidae) (p. 18). — G. L. VAN Eyndhoven: Further notes on *Cheletomorpha lepidopterorum* (Acari, Cheyletidae), transported by Lepidoptera (p. 24). — B. J. Lempke: Een merkwaardig Frans tijdschrift (p. 26).

Dr G. Kruseman „buiten dienst”

door

G. BARENDRECHT

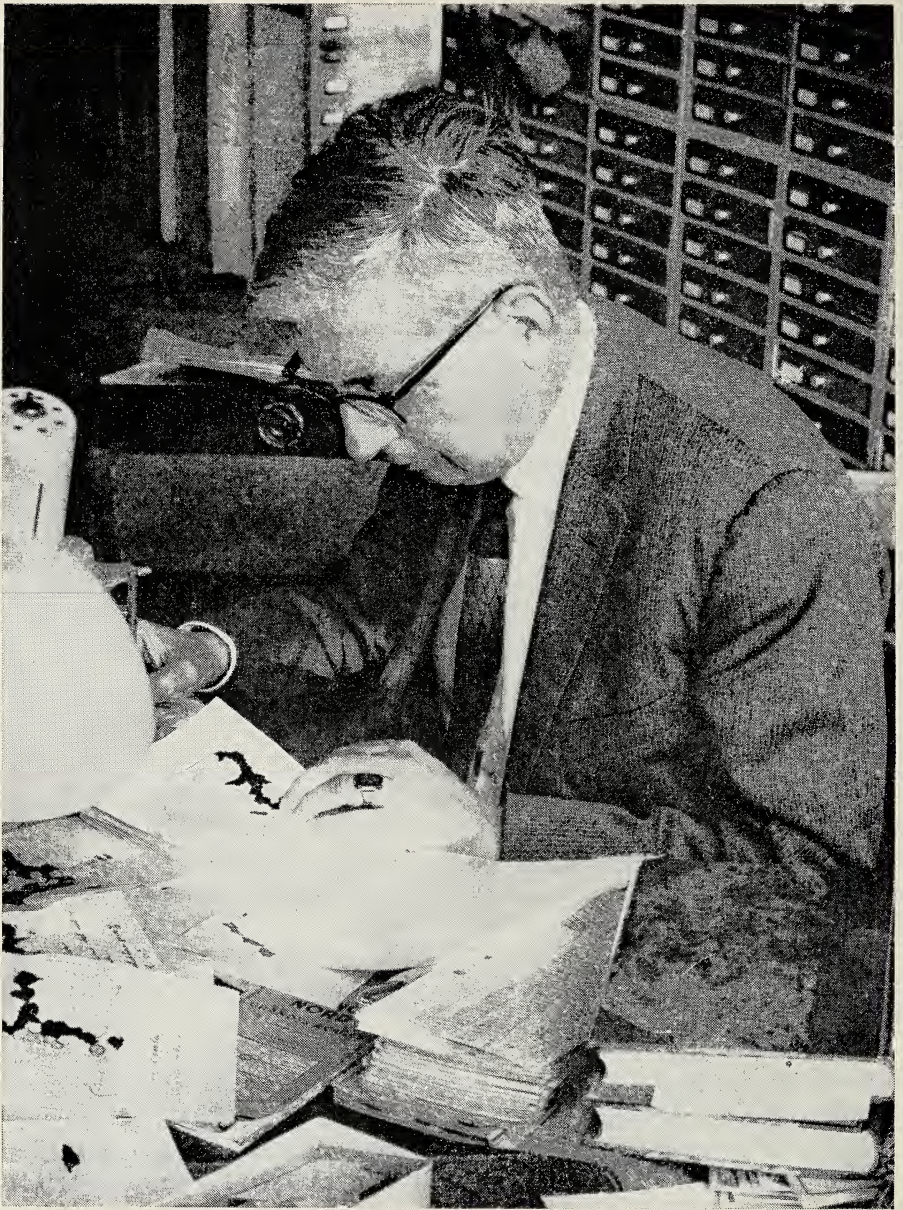
1 januari j.l. legde Dr. G. KRUSEMAN zijn functie van Wetenschappelijk Hoofdmedewerker aan het Zoöl. Museum te Amsterdam neer wegens het bereiken van de „pensioengerechtigde leeftijd”. Hij was toen 36 jaar aan het museum verbonden geweest, aanvankelijk als volontair, later de verschillende wetenschappelijke rangen doorlopend.

Het zij mij, als vriend sedert 44 jaar, vergund bij deze gelegenheid enkele herinneringen op te halen en een indruk te geven van zijn verschillende activiteiten, die een breed veld besloegen en nog beslaan.

Onze kennismaking dateerde uit het studiejaar 1925—’26 toen wij, beiden in het bezit van een hoeveelheid moeilijk determineerbare Hymenoptera, gedurende de lange avonden probeerden er samen uit te komen.

Het was in die eerste tijd niet zo heel duidelijk wat KRUSEMAN nu eigenlijk was: entomoloog, ornitholoog of florist, want hij had voor alle drie evenveel belangstelling. Planten had hij eigenlijk veel meer verzameld dan insecten en onder de Amsterdamse biologen van die jaren was hij zeker de beste florist. Dat deze belangstelling nooit verzwakt is, blijkt wel uit zijn latere functies in de Botanische Vereniging en zijn medewerkschap, nu al weer sedert vele jaren, aan de Flora van HEIMANS, HEINSIUS en THIJSSSE. Later wierp hij zich zelfs op de plantensociologie, een van de meest esoterische delen van de biologie, en imponeerde ons met het daarbij behorende jargon. Het was ook zijn kennis van flora en plantengemeenschappen, die hem al vroeg in de Natuurwetenschappelijke Commissie van de Natuurbeschermingsraad, de oude „Commissie Weevers” bracht, waardoor hij zeer

veel voor de natuurbescherming heeft kunnen doen en zich een uitgebreide kennis van Nederland verwierf.

Maar hier interesseert ons voor alles de entomoloog. Tenslotte toch besluitend van de entomologie zijn hoofdvak te maken, ging hij ons beider leermeester Prof. DE MEIJERE om een promotie-onderwerp vragen en werd prompt aan de Nederlandse Tendipedidae gezet. Na hierover een aantal voorlopige „Mededelingen” gedaan te hebben promoveerde hij in 1933 cum laude op het genus *Tendipes* „cum generibus finitimis”. Daarna kwamen nog enkele kleinere publicaties over Ten-

dipedidae, maar wie meende dat KRUSEMAN nu verder de studie van Tendipedidae als zijn levenstaak zou beschouwen, is bedrogen uitgekomen, want zijn belangstelling voor andere insekten was veel te groot om al zijn tijd aan één familie te besteden.

In die jaren tussen 1933 en 1941 leek hij soms wel erg van de hak op de tak te springen, maar later kregen wij in de gaten, dat hij systematisch bezig was en de collecties van het museum en zijn eigen kennis te verrijken. Daartoe bood het kleine bedrijfje, dat de afd. Entomologie van het Zoöl. Museum toen nog was, alle gelegenheid. Nu eens moest er orde worden geschapen in de collectie Coleoptera, dan weer moesten nieuwe verzamelingen bij de Lepidoptera of Hymenoptera althans worden ingeschoven en tussen alles door verleende hij assistentie aan de bibliothecaris van de N.E.V. Soms ook sloeg hij opeens aan het verzamelen van — in het Museum — verwaarloosde groepen, b.v. Psocoptera en Mallophaga en ik herinner mij een zomer, waarin hij bladluizen verzamelde.

Zowel revisies van museumcollecties als eigen vangsten gaven aanleiding tot een groot aantal mededelingen op onze vergaderingen en publicaties in de Ent. Ber.

Dikwijls hield zo'n nieuw onderwerp verband met het werk van anderen, want zijn hulpvaardigheid kende nooit grenzen en hij is gemakkelijk enthousiast te maken. Ouderen onder ons herinneren zich nog het jarenlange onderzoek, samen met VAN DER WIEL, van de insektenfauna in mollenesten. In maart 1941 kwam aan dat alles voorlopig een einde door een ziekbed, dat lang zou duren, maar tenslotte nog zeer bevredigend verliep.

Eigenlijk kwam hierdoor zelfs weer meer lijn in zijn entomologische werk want toen hem vergund werd weer met mate naar insekten te kijken, verhuisde de gehele hommelfcollectie naar Hoog Laren en werd de grondslag gelegd voor een specialisatie, die blijvend zou zijn en de hommelfcollectie van het Amsterdamse museum tot een van de rijkste ter wereld heeft gemaakt. Niet in de laatste plaats doordat zijn specialistische relaties er toe leidden, dat de gehele collectie-VOGT in Amsterdam terecht kwam.

Wie hem in de laatste jaren met sprinkhanen bezig zag, zal wellicht die trouw aan de hommels betwijfelen, maar ten onrechte. Het sprinkhanen verzamelen was meer een reactie op de toestand, waarin hij indertijd de Orthoptera-collectie van het museum had aangetroffen, een reactie, die wat uit de hand is gelopen.

KRUSEMAN is stellig voornemens zijn werk aan de hommelfcollectie tot een goed einde te brengen, wij wensen hem voor dit, en menig ander werk, nog vele jaren.

De Redactie sluit zich gaarne bij de goede wensen van onze Voorzitter aan. De in dit nummer gepubliceerde artikelen zijn bedoeld als een hommage aan Dr. KRUSEMAN van zijn naaste medewerkers.

Endeis flaccida Calman, 1923, in Florida: a pycnogonid new to the Atlantic Ocean

by

JAN H. STOCK

Zoological Museum, University of Amsterdam

In HEDGPETH's classical monograph (1948) on the Pycnogonida of the western